

Gevolgen van kansenongelijkheid in Nederland: welke beleidsopties zijn er?

Ieder kind heeft het recht om te dromen over later. Maar als er thuis geen geld is, je woonwijk onveilig is en je de wereld om je heen niet kunt ontdekken, kun je als kind bijna niet dromen over later. Een achterstand die je je leven lang zelden meer inloopt. Dat is ook in Nederland het geval.

Dit onderzoek kijkt naar verschillen in hulpbronnen thuis met een unieke enquête onder kinderen uit groep 5 in heel Nederland. Onder hulpbronnen verstaan we **ontwikkelmogelijkheden**, zoals de mogelijkheid om boeken te lezen en musea te bezoeken, **ontspanningsmogelijkheden**, zoals sporten en op vakantie gaan, en **voorzieningen thuis**, zoals een dagelijks ontbijt en het hebben van een eigen kamer. Ook is de mate van **(financiële) stress** in gezinnen in kaart gebracht.

Er bestaan grote verschillen in deze hulpbronnen, die op hun beurt weer samenhangen met **schoolprestaties**. Daarnaast groeien kinderen op in wijken die verschillen in leefbaarheid. Ook dit blijkt een bron van kansenongelijkheid te zijn. Doorrekening van deze verschillen toont een effect op het **latere inkomen**.

Beleidsopties die zich richten op het vergroten van (met name) ontwikkel- en ontspanningsmogelijkheden, kunnen kansen voor jonge kinderen meer gelijk trekken. Latere verschillen in inkomens zullen hiermee ook kleiner worden.

Dit onderzoek werd uitgevoerd door SEO Economisch Onderzoek in opdracht van de ABN AMRO Foundation en het Jeugd-educatiefonds.

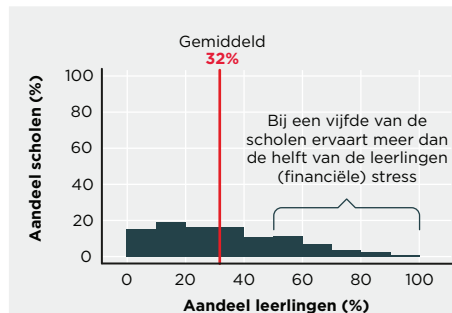
Het onderzoek

SCHOOLPRESTATIES, HULPBRONNEN
EN STRESSFACTOREN - 2021 & NU

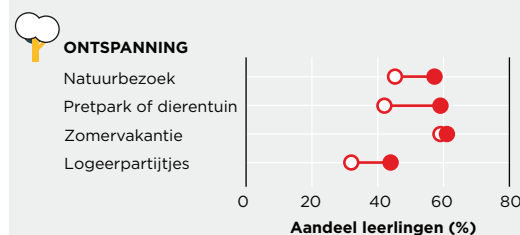

- 1 Wat is het effect van hulpbronnen en stressfactoren op leerprestaties?
- 2 Hoe zit het met stressfactoren onder leerlingen in Nederland?
- 3 Hoeveel kinderen hebben gebruik gemaakt van ontspannings- en ontwikkelingsmogelijkheden t.o.v. 2021?

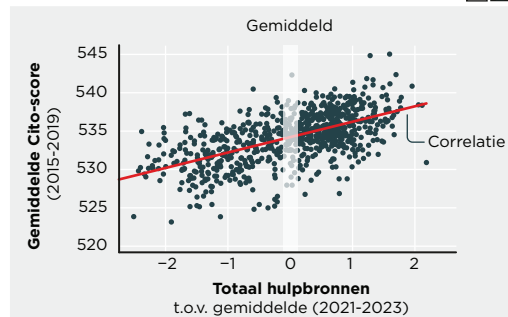
2 BIJNA EEN DERDE VAN LEERLINGEN IN NEDERLAND ERVAREN STRESS THUIS

3 KINDEREN HEBBEN IN 2023 VAKER VAN ONTSPANNINGS- EN ONTWIKKELINGSMOGELIJKHEDEN GEBRUIKGEMAKT

1 POSITIEVE CORRELATIE TUSSEN LEERPRESTATIES EN HULPBRONNEN THUIS

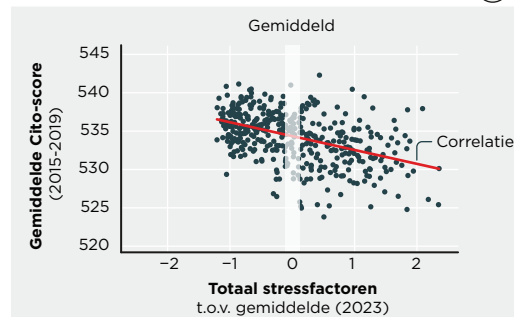
HULPBRONNEN THUIS

Ontwikkeling	Ontspanning	Voorzieningen
< 10 kinderboeken - Museumbezoek - Theaterbezoek - Muzieklessen	- Natuurbezoek - Pretpark of dierentuin - Sport - Zomervakantie - Logeerpartijtjes	- Eigen bed - Eigen fiets - Eigen kamer - Goed ontbijt - Eenoudergezin

BEZUINIGEN OP EERSTE LEVENSBEOHOEFEN IS DE GROOTSTE STRESSFACTOR

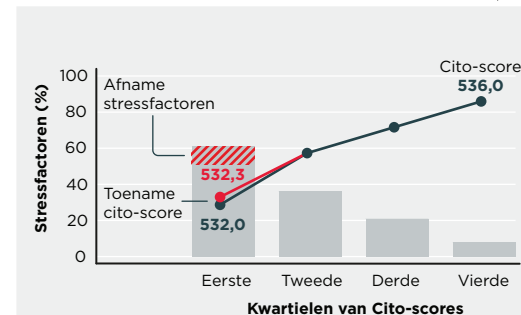
NEGATIEVE CORRELATIE TUSSEN LEERPRESTATIES EN STRESSFACTOREN THUIS

STRESSFACTOREN

- Bezuigt op eerste levensbehoeften
- Kan schoolbijdrage niet betalen
- Groeit op in stressvolle (gezins)situatie

VERMINDEREN VAN STRESS HEEFT EEN POSITIEVE EFFECT OP LEERPRESTATIES VAN KINDEREN

BELEIDSOPTIES

- Gemeentes in samenwerking met bedrijfsleven zouden moeten investeren in de voorzieningen van sportclubs, natuurbezoek en cultuur.
- Gezonde schoolmaaltijden zorgen ervoor dat kinderen hun aandacht voldoende bij de les kunnen houden, waardoor hun prestaties verbeteren.
- Er is blijvend aandacht nodig voor leerachterstanden, niet alleen op scholen maar ook waar het gaat om cultuur, sport en het bestrijden van armoede.